

МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВТНЗ

ЄРМАКОВА С. С.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Пріоритети державної політики в галузі вищої технічної освіти лежать у площині створення передумов для випереджальної професійної підготовки творчої індивідуальності майбутнього викладача ВТНЗ, забезпечення можливостей для оволодіння професійною кваліфікацією і компетентністю, що дасть змогу майбутньому фахівцеві вибудувати траєкторію свого особистісного-професійного зростання. Так, дослідження стану професійної підготовки викладачів ВТНЗ можливе на кількох рівнях методологічного аналізу: перший здійснюється на засадах загальнофілософського розуміння проблеми пізнання і самопізнання, основним засобом яких є розвиток; другий аргументується вибором й обґрунтуванням методологічних засад дослідження процесу професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ, а третій – конкретизується визначенням сукупності методів моніторингового дослідження стану сформованості готовності майбутніх викладачів ВТНЗ до професійної діяльності, що включає розроблення моніторингової технології професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ відповідно до визначених методологічних положень із урахуванням особливостей їхнього професійного становлення.

Виокремленню провідних підходів дослідження (особистісного зорієнтованого, особистісно діяльнісного та системного) сприяло поглибленню наукового уявлення про процес професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ, у контексті яких, особистість є цінністю, що сама забезпечує професійне зростання, а діяльність фіксується на двох рівнях – діяльності і поведінки, у свою чергу, організація професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ - є педагогічною системою. Шляхом упорядкування аксіоматики і проблематики дослідження визначено основні методологічні принципи: дидактичної інтеграції, індивідуального освітнього маршруту, лін-освіти, кайдзен спрямованості.

Дослідження продуктивної професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ у координатах конструктивної педагогічної думки вмотивувала виокремлення таких ключових категорій дослідження: диверсифікація професійної готовності майбутнього викладача ВТНЗ; провайдинг педагогічних інновацій у процесі формування готовності майбутніх викладачів ВТНЗ до професійної діяльності; інтерактивні дидактичні засоби випереджальної

професійної підготовки творчої індивідуальності майбутнього викладача ВТНЗ; позитивне спілкування у підсистемі «викладач-науковець – майбутній викладач».

Дослідження витоків зародження професійної підготовки викладачів для ВТНЗ дало змогу визначити найбільш суттєві історичні особливості процесу професійної підготовки викладачів для ВТНЗ та окреслити їх прогностичні особливості впливу на розвиток сучасної вищої технічної освіти. Ними виступають: актуалізація та систематизація технічних і педагогічних знань, цілеспрямоване накопичення наукового досвіду; науково-педагогічне стажування (практико-зорієнтована професійна підготовка: «освіта – наука – виробництво»); перекваліфікація (удосконалення фундаментальної професійної підготовки). Суттєвим є те, що сьогодні актуалізується розуміння конкретизація «покрокової» професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ.

У результаті аналізу вітчизняної теорії і практики встановлена відсутність цілісної педагогічної концепції та технології, які забезпечували б вирішення означеної проблеми комплексно, а домінантами розвитку вищої технічної освіти залишаються необхідність термінового покращення її якості та залучення роботодавців, як споживачів освітніх послуг і продукції ВТНЗ, у менеджмент якості освітнього процесу ВТНЗ. Відтак, продуктивність професійної підготовки сучасних фахівців у ВТНЗ безпосередньо доцільно пов'язувати із вибудовуванням її у рамках освітнього бенчмаркінгу, тобто з урахуванням світового досвіду формування ціннісних потоків професійно-профільних та економіко-управлінських знань, що є важливим інструментом системи забезпечення та менеджменту якості, як нового ступеня розвитку вищої технічної освіти.

Дослідження «змістового ядра» якості професійної підготовки викладачів для ВТНЗ у педагогічній теорії і практиці надало можливість намітити новий підхід – безперервну освіту майбутнього фахівця на засадах розрахунковості та ощадного використання можливостей освітнього процесу ВТНЗ. Розвиток інтеграційних процесів у системі «освіта – наука – виробництво» забезпечують одночасно і економічні, і соціальні ефекти, що зумовлюють докорінно інноваційну структуру, новітніх продуктів освіти та видів освітніх послуг, їх високу конкурентоспроможність. Отож, формування інноваційної культури є необхідною складовою підготовки нової формації викладачів ВТНЗ – конкурентоспроможних у розробці нових інноваційних продуктів як технічного, так і педагогічного характеру, управлінні інноваційними проектами, акумулюванні досвідом інноваційної діяльності і здійсненні

трансферту результатів фундаментальних і прикладних досліджень в освітній процес, економіку, науку та виробництво.